

## NÉPRAJZ ALAPKÉPZÉSI SZAK

|                                             |                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Indított specializációk:                    | muzeológia                                                                                                                                                                   |
| Képzési terület, képzési ág:                | bölcsészettudomány                                                                                                                                                           |
| Képzési ciklus:                             | alap                                                                                                                                                                         |
| Képzési forma (tagozat):                    | nappali                                                                                                                                                                      |
| A szakért felelős kar:                      | Bölcsészettudományi Kar                                                                                                                                                      |
| Képzési idő:                                | 6 félév                                                                                                                                                                      |
| Az oklevélhez szükséges kreditek száma:     | 180                                                                                                                                                                          |
| Az összes kontakt óra száma                 | 1456                                                                                                                                                                         |
| Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege: | A szakmai gyakorlat néprajzi gyűjtés hazai vagy határon túli terepeken, illetve hazai vagy külföldi néprajzi muzeológiai gyűjteményekben, illetve archívumokban (50 kredit). |
| Szakfelelős:                                | Prof. Dr. Keményfi Róbert                                                                                                                                                    |

### A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

**1. Az alapképzési szak megnevezése:** néprajz (Ethnography)

**2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése**

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: néprajz alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnographer

**3. Képzési terület:** bölcsészettudomány

**4. A képzési idő félévekben:** 6 félév

**5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

**6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:** 312/0314

**7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák**

A képzés célja néprajz alapszakos bölcsészek képzése, akik ismerik a néprajztudomány, az európai etnológia és a kulturális antropológia alapjait. Cél továbbá a saját és mások kultúráját megértő, a szűkebb és tágabb közösségek kulturális identitását alakítani képes, mások kultúrájával szemben toleráns szakemberek képzése, akik jártasak a kultúrakutatásban, a kulturálisantropológiában, képesek a kultúra működési sajátosságait a múltban és a jelenben megérteni és értelmezni. A folklorisztika elméleti ismeretein túl rendelkeznek a néprajzi gyűjtési és muzeológiai gyakorlatok, az adatkezelés, az archiválás módszereinek és a terepkutatás ismereteivel. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

**7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák**

**7.1.1. A néprajz alapszakos bölcsész**

**a) tudása**

- Tájékozott a magyar és egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Tisztában van a néprajztudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szak egyes területeinek (elsősorban magyar és összehasonlító néprajz; népcsoportok és regionális kultúrák; magyar és összehasonlító folklor) alapvető szakkifejezéseit.
- Összefüggéseiben értelmezi a néprajztudományhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.
- Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulást, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
- Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

**b) képességei**

- Értelmezi a magyar és európai kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez.
- Képes a kulturális, illetve társadalmi kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a néprajztudomány jelenségeit értelmezni.
- Képes összefüggő néprajzi szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.
- Több stílusregiszterben, a néprajztudomány szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.
- Hatékonyan kommunikál írásban és szóban, valamint megérti a néprajztudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Képes megoldási javaslatokat adni a kulturális-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez vagy irányít.
- Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalomban, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.
- Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
- Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását.
- Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat.
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előttibemutatására szóban és írásban.

### c)attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitásvallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűséget.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli a néprajztudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
- A néprajztudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik a néprajzi tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontok szerint átgondolni és bemutatni.
- Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajztudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák háttérére.
- Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.
- Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
- Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

- Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
- A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseire kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
- Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, s ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

#### d) autonómiaja és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a néprajztudomány szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A néprajz területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

### 8. Az alapképzés jellemzői

#### 8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, művelődéstörténet, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 16-22 kredit;
- a néprajzhoz kapcsolódó társadalom- és bölcsészettudományi alapozó ismeretek 20-30 kredit;
- néprajzi szakmai ismeretek (a magyar és összehasonlító néprajz nagy témakörei) 80-100 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret a néprajz területéről, amelynek kreditértéke 50 kredit.

#### 8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből vagy latin nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

#### 8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szaktantervében meghatározott, a szakmuzeológiai ismeretek megszerzését követően két, egyenként 150 órás múzeumi szakmai gyakorlat helytörténeti gyűjteményben, szakmúzeumban vagy országos (történeti) múzeumban.

#### 8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

### NÉPRAJZ ALAPKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

| A tantárgy kódja                             | Tantárgy                                  | óraszám | teljesítés | kredit | előfeltétel | félév |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------|---------|------------|--------|-------------|-------|
| <b>Általános stúdiumok (10 kredit)</b>       |                                           |         |            |        |             | 1     |
| BTNR001BA                                    | Filozófiatörténet                         | 2       | koll.      | 2      | --          | 1     |
| BTNR002BA                                    | Bevezetés a pszichológiába                | 2       | koll.      | 3      | --          | 1     |
| BTNR003BA                                    | Bevezetés történettudományba <sup>a</sup> | 2       | koll.      | 3      | --          | 1     |
| BTNR004BA                                    | Informatika könyvtár                      | 2       | koll.      | 2      | --          | 1     |
| <b>Törzsanyag Alapozó képzés (12 kredit)</b> |                                           |         |            |        |             |       |
| BTNR101BA                                    | A néprajztudomány alapjai                 | 2       | koll.      | 3      | --          | 1     |
| BTNR102BA                                    | A folklórisztika alapjai                  | 2       | koll.      | 3      | --          | 1     |
| BTNR103BA                                    | A kulturális antropológia alapjai         | 2       | koll.      | 3      | --          | 1     |

| A tantárgy kódja                      | Tantárgy                                 | óraszám | teljesítés | kredit | előfeltétel                           | félév |
|---------------------------------------|------------------------------------------|---------|------------|--------|---------------------------------------|-------|
| BTNR104BA                             | Társadalomnéprajz                        | 2       | koll.      | 3      | --                                    | 2     |
| <b>Szakmai törzsanyag (94 kredit)</b> |                                          |         |            |        |                                       |       |
| BTNR201BA                             | Folklór 1.                               | 2       | koll.      | 3      | BTNR102BA                             | 3     |
| BTNR202BA                             | Folklór 2.                               | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR102BA               | 4     |
| BTNR203BA                             | Folklór 3.                               | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR102BA               | 5     |
| BTNR204BA                             | Folklór 4.                               | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR102BA               | 6     |
| BTNR205BA                             | Folklór szeminárium                      | 2       | gyj.       | 2      | BTNR101BA;<br>BTNR102BA               | 4     |
| BTNR206BA                             | Folklór szeminárium                      | 2       | Gyj.       | 2      | BTNR101BA;<br>BTNR102BA               | 4     |
| BTNR211BA                             | Etnografia 1.                            | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA                             | 3     |
| BTNR212BA                             | Etnografia 2.                            | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR104BA               | 4     |
| BTNR213BA                             | Etnografia 3.                            | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR104BA               | 5     |
| BTNR214BA                             | Etnografia 4.                            | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR104BA               | 6     |
| BTNR215BA                             | Etnográfiai szeminárium 1.               | 2       | gyj.       | 2      | BTNR101BA;<br>BTNR104BA               | 4     |
| BTNR216BA                             | Etnográfiai szeminárium 2.               | 2       | gyj.       | 2      | BTNR101BA;<br>BTNR104BA               | 5     |
| BTNR221BA                             | Antropológia 1.                          | 2       | koll.      | 3      | BTNR103BA                             | 2     |
| BTNR222BA                             | Antropológia 2.                          | 2       | koll.      | 3      | BTNR211BA                             | 3     |
| BTNR231BA                             | Vallási néprajz 1.                       | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA                             | 2     |
| BTNR232BA                             | Vallási néprajz 2.                       | 2       | koll.      | 3      | BTNR231BA                             | 3     |
| BTNR241BA                             | Táj és kultúra                           | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA                             | 2     |
| BTNR242BA                             | Etnikai csoportok                        | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA                             | 2     |
| BTNR251BA                             | Forrásismeret                            | 2       | gyj.       | 2      | --                                    | 1     |
| BTNR252BA                             | Empirikus kultúrakutatás módszertana I.  | 2       | koll.      | 3      | BTNR103BA;<br>BTNR251BA               | 2     |
| BTNR253BA                             | Kutatásmódszertani szeminárium 1.        | 2       | gyj.       | 2      | BTNR251BA                             | 2     |
| BTNR254BA                             | Empirikus kultúrakutatás módszertana II. | 2       | koll.      | 3      | BTNR501BA;<br>BTNR252BA;<br>BTNR253BA | 3     |
| BTNR255BA                             | Kutatásmódszertani szeminárium 2.        | 2       | gyj.       | 2      | BTNR501BA;<br>BTNR252BA;<br>BTNR253BA | 3     |
| BTNR261BA                             | Népek és kultúrák 1.                     | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA                             | 3     |
| BTNR262BA                             | Népek és kultúrák 2.                     | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR103BA               | 4     |
| BTNR263BA                             | Népek és kultúrák 3.                     | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR103BA               | 5     |
| BTNR264BA                             | Népek és kultúrák 4.                     | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA;<br>BTNR103BA               | 6     |
| BTNR301BA                             | Kutatási terepgyakorlat 1.               | -       | gyj.       | 3      | BTNR501BA;<br>BTNR252BA;<br>BTNR253BA | 3     |
| BTNR302BA                             | Kutatási terepgyakorlat 2.               | -       | gyj.       | 3      | BTNR301BA                             | 4     |
| BTNR401BA                             | Szakdolgozati szeminárium                | 2       | gyj.       | 2      | BTNR501BA;                            | 5     |
| BTNR402BA                             | Szakdolgozati szeminárium                | 2       | gyj.       | 2      | BTNR401BA                             | 6     |

| A tantárgy kódja | Tantárgy           | óraszám | teljesítés | kredit | előfeltétel                                         | félév |
|------------------|--------------------|---------|------------|--------|-----------------------------------------------------|-------|
| BTNR501BA        | Alapvizsga         |         |            | 4      | BTNR104BA;<br>BTNR241BA;<br>BTNR242BA;<br>BTNR221BA | 3     |
| BTNR601BA        | Záródolgozat       |         |            | 4      | --                                                  | 6     |
| BTNR602BA        | Záróvizsga         |         |            |        | BTNR601BA                                           | 6     |
| BTNR700-750BA    | Speciálkollégiumok | 2       | koll.      | 6      | --                                                  | 1-6   |

**NÉPRAJZ MINOR SZAK (50 kredit)**

| A tantárgy kódja | Tantárgy                          | óraszám | teljesítés | kredit | Előfeltétel             | félév |
|------------------|-----------------------------------|---------|------------|--------|-------------------------|-------|
| BTNR101BA        | A néprajztudomány alapjai         | 2       | koll.      | 3      | --                      | 3     |
| BTNR102BA        | A folklórsztika alapjai           | 2       | koll.      | 3      | --                      | 3     |
| BTNR103BA        | A kulturális antropológia alapjai | 2       | koll.      | 3      | --                      | 3     |
| BTNR104BA        | Társadalomnéprajz                 | 2       | koll.      | 3      | --                      | 4     |
| BTNR231BA        | Vallási néprajz 1.                | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA               | 4     |
| BTNR242BA        | Etnikai csoportok                 | 2       | koll.      | 3      | BTNR101BA               | 4     |
| BTNR221BA        | Antropológia 1                    | 2       | koll.      | 3      | --                      | 2     |
| BTNR222BA        | Antropológia 2                    | 2       | koll.      | 3      | BTNR221BA               | 3     |
| BTNR261-262BA    | Népek és kultúrák 3-4.            | 2       | koll.      | 9      | BTNR101BA               | 5-6   |
| BTNR201-204BA    | Folklór 1-2.                      | 2       | koll.      | 6      | BTNR102BA               | 5-6   |
| BTNR205/206BA    | Folklór szeminárium 2.            | 2       | gyj.       | 2      | BTNR101BA;<br>BTNR102BA | 5     |
| BTNR211-214BA    | Etnografia 3-4.                   | 2       | koll.      | 6      | BTNR101BA               | 5-6   |
| BTNR241          | Táj és kultúra                    | 2       | koll.      | 3      |                         | 6     |

**MUZEOLÓGIA SZAKIRÁNYÚ SPECIALIZÁCIÓ (50 KREDIT)**

| A tantárgy kódja | Tantárgy                                                  | óraszám |       | kredit | Feltétel | félév |
|------------------|-----------------------------------------------------------|---------|-------|--------|----------|-------|
| BTMNR801BA       | Szakmuzeológiai forrásismeret                             | 2       | koll. | 3      | --       | 3     |
| BTMNR802BA       | Közgyűjteményi ismeretek                                  | 2       | koll. | 3      | --       | 5     |
| BTMNR803BA       | Informatika és múzeumi nyilvántartás                      | 2       | koll. | 3      | --       | 4     |
| BTMNR804BA       | Múzeumtörténet                                            | 2       | koll. | 3      | --       | 5     |
| BTMNR805BA       | Intézménytörténet                                         | 2       | koll. | 3      | --       | 6     |
| BTMNR806BA       | Magyarország művelődés- és technikátörténete              | 2       | koll. | 3      | --       | 4     |
| BTMNR807BA       | Kiállításszervezés, múzeumi marketing, projektmenedzsment | 2       | koll. | 3      | --       | 3     |
| BTMNR808BA       | Múzeumi ismeretközlés, múzeumpedagógia                    | 2       | koll. | 3      | --       | 4     |
| BTMNR809BA       | Anyagi kultúra és tárgyismeret                            | 2       | koll. | 3      | --       | 6     |
| BTMNR810BA       | Régészeti alapismeretek                                   | 2       | koll. | 3      | --       | 3     |

|            |                                        |    |       |   |    |     |
|------------|----------------------------------------|----|-------|---|----|-----|
| BTMNR811BA | Múzeumi gyakorlat                      | 60 | gyj   | 5 | -- | 3-6 |
| BTMNR812BA | Szabadtéri néprajzi múzeumi gyakorlat  | 60 | gyj   | 5 | -- | 3-6 |
| BTMNR813BA | Szabadon választható szakmai ismeretek | 2  | koll. | 3 | -- | 5   |
| BTMNR814BA | Szabadon választható szakmai ismeretek | 2  | koll. | 3 | -- | 3   |
| BTMNR815BA | Muzeológiai záróvizsga                 |    |       | 4 | -- | 6   |